

Handlingsplan för romsk inkludering 2018-2021

Dokumenttyp: Handlingsplan

Antaget av: Kommunstyrelsen, 2019-11-19, § 355

Status: Gällande

Giltighetstid: 2018-2021

Diarienummer: KS 2019-270, KS 2016-153

Dokumentansvarig: Biträdande kommundirektör

Adresserat till: Barn- och Ungdomsnämnden, Bildningsnämnden, Omsorgsnämnden,
Äldrenämnden, Kommunstyrelsen

Tidpunkt för aktualitetsprövning:

Tidpunkt för senaste revidering: Kommunstyrelsen 2019-11-19, § 355

Relaterade styrdokument: Policy för medborgardialog samt Riktlinjer för medborgardialog

Sökord: Romsk inkludering, Romskt samråd Linköpings kommun, Pilotkommun romsk
inkludering, medborgardialog, delaktighet och inflytande

Innehåll

1	Bakgrund	4
2	Identifierade områden 2018-2021	5
	Identifierade fokusområden 2018-2021	5
	Fokusområden i handlingsplanen	5
	År 2021 har Linköpings kommun uppnått	5
3	Genomförande	6
4	Uppföljning	9
5	Bilaga	10

1 Bakgrund

Linköpings kommun erhöll 2012 utnämningen som en av fem Pilotkommuner via Arbetsmarknadsdepartementet för genomförande av ett fyraårigt pilotprojekt, 2012-2015, för romsk inkludering. Som Pilotkommun valde Linköping att fokusera på utveckling av modeller och verktyg för att stärka romers rättigheter främst inom områdena utbildning, skola, arbete, hälsa och fritid. Efter att det arbetet slutrapporterats har kommunen drivit arbetet vidare via främst Utbildningsförvaltningen samt Omsorgsförvaltningen och det strategiska Romska Samråd i Linköping.

Linköpings kommun poängterar vikten av det offentliga ansvar för de mänskliga rättigheterna, icke-diskriminering samt romers och resandes ansvar för samverkan och arbete för det man vill förändra och förbättra. Till platser i samrådet har av tre förtroendevalda, två från majoriteteten samt en från opposition, valts av kommunfullmäktige. Romska representanter har valts och det finns två platser per officiellt valda dialekter; resanderomani, kaale, nyanlända (arli med flera), lovara (utomnordiska) samt kelderash (sverigeromer).

Arbetet tar avstamp i FN:s deklaration om mänskliga rättigheter och svensk lagstiftning bland annat lagen om nationella minoriteter.

En grund i arbetet för Linköpings kommun är att värna om processen och att arbeta med att skapa framtidstro, tillit och delaktighet. Arbetet är ett led i att förverkliga kommunfullmäktiges övergripande mål att fler människor ska nå egen försörjning, ha trygga uppväxtvillkor, känna framtidstro och delaktighet samt leva ett hälsosamt och meningsfullt liv. Att inspirera romerna i närområdet till engagemang, föra en dialog, genomföra samrådsträffar och bygga vidare på det som initierades under tiden som Pilotkommun är prioriterade områden. I detta arbete inkluderar Linköpings kommun jämställdhet mellan könen samt jämlikhet som viktiga parametrar samt det faktum att den nationella minoriteten romer har särskilda rättigheter.

Syftet för Linköping kommuns arbete för romsk inkludering är övergripande:

Att medverka till romsk inkludering och bidra till att för den romska gruppen skapa samhällseliga förutsättningar, social stabilitet samt verka för en god hälsa och välfärd på lika villkor som för hela Linköpings befolkning

Handlingsplanen är framtagen efter de rättighetsprinciper som finns inom rättighetsbaserat arbete. Följande principer är vägledande;

- icke-diskriminering
- jämlikhet
- delaktighet
- inkludering
- transparens
- ansvar

2 Identifierade områden 2018-2021

Identifierade fokusområden 2018-2021

Dessa områden har arbetats fram i en arbetsgrupp bestående av representanter för Utbildningsförvaltningen, Omsorgs- och Äldreförvaltningen, Kultur- och Fritidsförvaltningen samt romska representanter. Respektive representanter har haft ansvaret att förankra "bland de sina" vilket innebär att romer arrangerat träffar för att berätta för andra romer i Linköping och förankringsarbetet internt i kommunen har skötts av de olika förvaltningarna.

Fokusområden i handlingsplanen

1. Rätten till delaktighet och inflytande
2. Rätten till utbildning
3. Rätten till arbete
4. Rätten till jämlika villkor
5. Rätten till en god hälsa

År 2021 har Linköpings kommun uppnått

En hållbar och väl förankrad modell utvecklad för förbättrad inkludering av romer/resande i Linköpings kommun

3 Genomförande

Aktivitetsplan per fokusområde 2018-2021

Med ansvarig menas den som förväntas initiera och följa upp arbetet. Den ansvarige kan med fördel samverka med andra för utförande. Flera parter kan vara drivande i aktiviteterna.

1. RÄTTEN TILL DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

Handlingsplanens fokusområde 1 syftar till att romer ges en effektiv tillgång till olika typer av insatser på lika villkor som andra samt till att sprida kunskap.

Ansvarig: Kommunledningsförvaltningen

Aktiviteter:

- 1.1 Två beslutade samråd per termin mellan representanter för romer mantalsskrivna i Linköpings kommun och kommunen. Utvärdering rapporteras våren 2018.
- 1.2 Två beslutade beredningsmöten per termin mellan representanter för romer mantalsskrivna i Linköpings kommun och kommunen.
- 1.3 Om romer önskar arrangera informationsmöten för att nå ut med information till ”de sina” efter ett formellt samråd bistår kommunen med rimligt stöd, till exempel tryck av information samt förtroendevaldas eller tjänstepersoners närvaro.
- 1.4 Arbeta för att bevara etablerad samverkan samt arbeta för att etablera samverkan med övriga romska grupper det vill säga sverigeromer, utomnordiska samt resandefolkets företrädare och kommunen.
- 1.5 Anordna konferens för spridning av lärande.
- 1.6 Deltagande i Länsstyrelsen Stockholms nationella nätverk.
- 1.7 Kontinuerliga möten med LST Östergötland samt Region Östergötland.
- 1.8 Om romer så önskar - anordna utbildning i till exempel föreningskunskap.
- 1.9 Stöd till utveckling av förbättrad organisering och samverkan av romer/resande i Linköping (föreningsverksamhet).
- 1.10 Flagging årligen den 8 april, romernas internationella dag. Info på linkoping.se om möjligt även Linköpings FB-sida och Instagram.
- 1.11 Verka för informationsspridning till exempel till nämnder, förtroendevalda, tjänstepersoner.

2. RÄTTEN TILL UTBILDNING

Handlingsplanens fokusområde 2 syftar till att romer ges en effektiv tillgång till olika typer av insatser på lika villkor som andra samt till att sprida kunskap.

Ansvarig: Utbildningsförvaltningen, barn och ungdom samt bildning

Aktiviteter:

2.1 Regelbundna möten med skol- och förskolepersonal om målgruppen.

2.2 Etablera samarbete med elevhälsoteam, vid behov samverka brobyggare - team – elev.

2.3 Erbjudna föreläsning för förskole – och skolpersonal om romsk kultur.

2.4 Beakta följande i anslutning till nationella styrdokument och regleringar på utbildningsområdet;

- elevernas rätt till särskilt stöd och läxhjälp
- studie- och yrkesvägledning, till exempel med hjälp för att förstå information
- möten med föräldrar för att ge information och samtala om skola/skolsystem samt rättigheter och skyldigheter.

2.5 Samarbete med andra berörda aktörer med hjälp av brobyggarna, till exempel elevhälsan och socialtjänsten.

3. RÄTTEN TILL ARBETE

Handlingsplanens fokusområde 3 syftar till att romer ges en effektiv tillgång till olika typer av insatser på lika villkor som andra samt till att sprida kunskap.

Ansvarig: Utbildningsförvaltningen, Jobb- och Kunskapstorget

Aktiviteter:

3.1 Ge studie- och yrkesvägledning.

3.2 Anordna tillfällen för arbetsträning.

3.3 Förbättra förutsättningar för att stödja arbetssökande romer med försörjningsstöd.

3.4 Förbättra systemet för att unga vuxna och vuxna med romsk identitet ska påbörja eller fullfölja påbörjad utbildning eller finna vägen till arbete. Ligger inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret, KAA.

4. RÄTTEN TILL JÄMLIKA VILLKOR

Handlingsplanens fokusområde 4 syftar till att romer ges en effektiv tillgång till olika typer av insatser på lika villkor som andra samt till att sprida kunskap.

Ansvarig: Utbildningsförvaltningen, barn och ungdom, bildning

Aktiviteter:

4.1 Beakta följande i anslutning till nationella styrdokument och regleringar på utbildningsområdet;

- jämställdhet mellan flickor och pojkar
- delaktighet och inflytande.

4.2 Samverkan med kommunala enheter och andra aktörer för utbildningar/aktiviteter för målgruppen unga vuxna.

4.3 Kartlägga unga vuxna som inte slutför/deltar i utbildning. Samarbeta med JKT Mottagningsgruppen för att fånga upp den person som inte avslutat gymnasiet. Detta ligger inom det kommunala aktivitets-ansvaret, KAA, som ligger hos utbildningsförvaltningen from 1/11-17.

Ansvarig: Omsorgs- och Äldreförvaltningen/Leanlink Råd & Stöd

Aktiviteter:

4.1 Arbeta för jämställdhet inom den romska gruppen.

4.2 Samverkan med kommunala enheter och andra aktörer för utbildningar/aktiviteter för målgruppen unga vuxna.

4.3 Stödja föräldrar och ungdomar när det gäller att få kunskap att slussa barnen vidare till möjlig fritidssysselsättning.

4.4 Stärkt psykosocialt stöd via fritidsverksamhet till romska barn och ungdomar.

4.5 Utveckla brukarmedverkan.

4.6 Kartlägga unga vuxna som inte slutför/deltar i utbildning. Samarbeta med Jobb- och Kunskapstorget, JKT.

5. RÄTTEN TILL EN GOD HÄLSA

Handlingsplanens fokusområde 5 syftar till att romer ges en effektiv tillgång till olika typer av insatser på lika villkor som andra samt till att sprida kunskap.

Ansvarig: Omsorgs- och Äldreförvaltningen/Leanlink Råd & Stöd

Aktiviteter:

5.1 Anordna kvinnogrupper för samtal om hälsofrågor.

- 5.2 Samarbete med VC/BVC-sköterska gällande kvinnors hälsa.
- 5.3 Utveckla arbetet med den romska tjejgruppen för tjejer åldrar 10-14.
- 5.4 Anordna tjej- och killgrupper med gemensamma och enskilda aktiviteter, utflykter med mera.
- 5.5 Utveckla arbetet med tillitsskapande och kontakt med till exempel brobyggare, föräldrar och informera om kommunens ansvar, samhällets funktioner, rättigheter och skyldigheter gäller (se punkt 2.4).
- 5.6 Anordna mammagrupp, information om MVC och BVC och barnvård.
- 5.7 De romska brobyggarna ska finnas tillgängliga på BVC vid behov.
- 5.8 Etablera samarbete med Familjecentralen, FC.
- 5.9 Arbeta med jämställdhet mellan flickor och pojkar.

Ansvarig: Omsorgs- och Äldreförvaltningen/Leanlink Råd & Stöd

Aktiviteter:

- 5.10 Utveckla insatser riktade till äldre kvinnor och män, samt att informationen inte ska begränsas till hemtjänst utan även omfatta övriga insatser inom äldrenämndens ansvarsområde.
- 5.11 Utveckla den geografiska spridningen. Punkt 5.1 - 5.7 förväntas nu ta nästa steg

Ansvarig: Utbildningsförvaltningen, barn och ungdom, bildning

Aktiviteter:

- 5.12 Utveckla arbetet med tillitsskapande och kontakt med till exempelvis brobyggare, föräldrar och informera om kommunens ansvar, samhällets funktioner, rättigheter och skyldigheter gäller (se punkt 2.4)

4 Uppföljning

Uppföljning av handlingsplan för romsk inkludering ska genomföras årligen i respektive nämnd och redovisas det första kvartalet för att innehållet ska kunna relateras till budgetprocessen. För att bidra till den romska gruppens delaktighet och inflytande ska en uppföljningsdel, framtagen av romska representanter, bifogas den årliga uppföljningen. Vad gäller Romskt Samråd i Linköping följs arbetet av två följeforskare från Linköpings universitet under perioden 2017-2018 med slutrapport våren 2018. Den kommunala organisationen är föränderlig och handlingsplanen kan vid behov, såsom till exempel organisationsförändring, behöva justeras.

5 Bilaga

Romska samrådets uppdrag, struktur och medlemmar

